

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РОЗ'ЯСНЕННЯ З ПИТАНЬ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ

14 грудня 2023 р.

Київ

№ 7-pp/дд

Антимонопольний комітет України, розглянувши подання Департаменту моніторингу і контролю державної допомоги від 13.12.2023 № 500-01/260-п,

ВСТАНОВИВ:

З метою узагальнення підходів щодо визначення належності до державної допомоги заходів із підтримки суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів на надання послуг, що становлять загальний економічний інтерес у сфері аудіовізуальних медіа (далі – ПЗЕІ у сфері аудіовізуальних медіа), оцінювання допустимості державної допомоги для здійснення цієї діяльності, Антимонопольний комітет України (далі – Комітет), з урахуванням норм національного законодавства й *acquis* Європейського Союзу, підготував роз'яснення з питань застосування законодавства у сфері державної допомоги для підтримки надання ПЗЕІ у сфері аудіовізуальних медіа.

1. Нормативно-правове регулювання ПЗЕІ у сфері аудіовізуальних медіа

Відповідно до частини першої статті 1 Закону України «Про медіа» аудіовізуальне медіа визначається як медіа-сервіс, основним призначенням якого або відокремленої частини якого є надання загальній аудиторії доступу до програм, що здійснюється з інформаційною, розважальною чи навчальною метою під редакційним контролем суб'єкта у сфері медіа за допомогою електронних комунікаційних мереж, а саме: телевізійне мовлення або аудіовізуальний медіа-сервіс на замовлення; радіомовлення або аудіальний медіа-сервіс на замовлення. Масова інформація визначається як інформація, що поширюється з метою її доведення до необмеженого кола осіб.

Згідно із частиною шостою статті 29 Закону України «Про медіа» публічні аудіовізуальні медіа поширюються з метою задоволення демократичних, інформаційних, соціальних та культурних потреб українського суспільства, аудіовізуальні медіа іномовлення – для об'єктивного інформування іноземної аудиторії про події в Україні та світі. Відповідно до частини сьомої статті 29 зазначеного Закону публічні аудіовізуальні медіа є сервісами загального економічного інтересу.

Відповідно до пункту 11 частини першої статті 87 Бюджетного кодексу України до видатків, що здійснюються з Державного бюджету України, належать, зокрема, видатки на програми підтримки національних і державних телерадіокомпаній, суспільного телебачення і радіомовлення.

Пунктом 7 частини першої статті 91 Бюджетного кодексу України передбачено, що до видатків місцевих бюджетів, що можуть здійснюватися з усіх місцевих бюджетів, належать видатки на програми підтримки кінематографії та засобів масової інформації.

Згідно з пунктом 14 частини першої статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон) послуги, що становлять загальний економічний

інтерес, визначаються як послуги, пов'язані із задоволенням особливо важливих загальних потреб громадян, що не можуть надаватися на комерційній основі без державної підтримки.

Відповідно до пункту «с» Додатка XXIII до Глави 10 Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода), термін «послуги загального економічного інтересу» означає економічну діяльність, яку органи державної влади визначають як таку, що має особливу важливість для громадян, і яка не могла б здійснюватися (або здійснювалася б за інших умов) у разі відсутності державного втручання. Ця діяльність має особливі характеристики порівняно із загальним економічним інтересом інших видів економічної діяльності.

Пунктом 4 статті 262 Угоди передбачено, що підприємства, уповноважені надавати послуги, що мають загальний економічний інтерес або такі, які мають характер прибуткової монополії, підпорядковуються правилам, що містяться в Частині 2 Глави 10 Угоди, в тій мірі, в якій застосування цих правил юридично або фактично не перешкоджає виконанню окремих завдань, визначених для них, а підпунктом «с» пункту 3 статті 262 Угоди передбачено, що сумісним з належним виконанням цієї Угоди може вважатися, зокрема, допомога для сприяння розвитку певної економічної діяльності, якщо така допомога не має несприятливого впливу на умови торгівлі всупереч інтересам Сторін.

Згідно зі статтею 264 Угоди сторони домовились, що вони застосовуватимуть статті 262, 263(3) або 263(4) цієї Угоди з використанням як джерела тлумачення критеріїв, що впливають із застосування статей 106, 107 та 93 Договору про функціонування Європейського Союзу, зокрема відповідну судову практику Суду Європейського Союзу, а також відповідне вторинне законодавство, рамкові положення, керівні принципи та інші чинні адміністративні акти Союзу.

Повідомленням Європейської комісії про застосування правил державної допомоги до суспільного мовлення (2009/С 257/01) (далі – Повідомлення 2009/С 257/01) визначаються умови сумісності державної допомоги на суспільне мовлення.

Відповідно до пункту 17 Повідомлення 2009/С 257/01 оцінка державної допомоги на суспільне мовлення базується на застосуванні правил конкуренції, зокрема, до послуг, що становлять загальний економічний інтерес.

Пунктом 3 частини першої статті 6 Закону передбачено, що державна допомога може бути визнана допустимою, якщо вона надається для цілей, зокрема, сприяння окремим видам господарської діяльності, за умови, що це не суперечить міжнародним договорам України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Відповідно до підпункту «с» пункту 3 та пункту 4 статті 262, пункту 1 статті 267 Угоди та частини другої статті 6 Закону постановою Кабінету Міністрів України від 11.07.2023 № 704 затверджено Критерії оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання на надання послуг із створення та/або добору, організації та поширення масової інформації, які є послугами, що становлять загальний економічний інтерес (далі – Критерії).

До затвердження постановою Кабінету Міністрів України від 11.07.2023 № 704 Критеріїв при здійсненні Комітетом оцінювання допустимості державної допомоги на надання ПЗЕІ у сфері аудіовізуальних медіа бралися до уваги положення Повідомлення 2009/С 257/01. Критерії враховують, зокрема, положення зазначеного Повідомлення та Закону України «Про медіа».

Також постановою Кабінету Міністрів України від 11.07.2023 № 704 внесено зміну до переліку послуг, що становлять загальний економічний інтерес, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.05.2018 № 420 (далі – Перелік), згідно з якою Перелік доповнений послугами у сфері аудіовізуальних медіа, які є сервісами загального економічного інтересу. До зазначених послуг належать:

послуги із створення та/або добору, організації та поширення масової інформації, що спрямовані на задоволення демократичних, інформаційних, соціальних та культурних потреб українського суспільства;

послуги із створення та/або добору, організації та поширення масової інформації аудіовізуальних медіа іномовлення, що спрямовані на задоволення демократичних, інформаційних, соціальних та культурних потреб українського суспільства і об'єктивного інформування іноземної аудиторії про події в Україні та світі.

Отже, на сьогодні нормативно регламентовано, які послуги у сфері медіа належать до послуг, що становлять загальний економічний інтерес, та на які потреби суспільства вони мають бути спрямовані.

2. Визначення належності до державної допомоги заходів із підтримки на надання ПЗЕІ у сфері аудіовізуальних медіа

Згідно з пунктом 1 частини першої статті 1 Закону державна допомога суб'єктам господарювання (далі – державна допомога) – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.

Отже, підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:
 підтримка надається суб'єкту господарювання;
 підтримка здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
 підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;

підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.

У разі надання підтримки суб'єктам господарювання на надання ПЗЕІ у сфері аудіовізуальних медіа за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, така підтримка може містити ознаки державної допомоги.

Відповідно до положень пункту 23 Повідомлення 2009/С 257/01, що стосується наявності переваги, Суд Європейського Союзу роз'яснив у справі Altmark¹, що компенсація за державні послуги не є державною допомогою за умови виконання чотирьох кумулятивних умов:

1) підприємство-отримувач повинно фактично виконувати зобов'язання щодо надання відповідних послуг, і ці зобов'язання мають бути чітко визначені;

2) параметри, на основі яких розраховується компенсація, мають бути встановлені заздалегідь в об'єктивний і прозорий спосіб;

3) розмір компенсації не може перевищувати розміру, необхідного для покриття всіх або частини витрат, понесених під час виконання зобов'язань щодо надання публічних послуг, беручи до уваги відповідні надходження та розумний прибуток;

4) якщо підприємство, яке має виконувати зобов'язання щодо надання державних послуг, у конкретному випадку не було обрано відповідно до процедури державних закупівель, яка б дозволила вибрати учасника торгів, здатного надати ці послуги з найменшими витратами для громади, рівень компенсації має бути визначений на основі аналізу витрат, які типове підприємство, добре кероване та належним чином оснащене, щоб бути в змозі відповідати необхідним вимогам щодо надання державних послуг, понесло б під час виконання цих зобов'язань.

У Повідомленні Європейської комісії щодо застосування правил Європейського Союзу про державну допомогу до компенсації за надання послуг загального економічного значення (2012/С 8/02) також зазначається про вказане рішення у справі Altmark та надаються роз'яснення щодо умов, за яких компенсація за державні послуги не є державною допомогою через відсутність будь-яких переваг.

¹ Рішення Суду Європейського Союзу від 24.07.2003 у справі C-280/00 Altmark Trans GmbH, Regierungspräsidium Magdeburg v Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH.

Зазначені положення імплементовані у Критерії, відповідно до яких оцінка допустимості надання державної допомоги не проводиться в разі виконання таких умов:

1) суб'єкт господарювання, що отримує компенсацію, виконує зобов'язання щодо надання послуг, що становлять загальний економічний інтерес (далі – ПЗЕІ), визначені у договорі, та/або нормативно-правовому, та/або розпорядчому акті;

2) механізм проведення розрахунку компенсації забезпечує уникнення надання суб'єкту господарювання, що її отримує, економічних переваг порівняно з іншими конкуруючими суб'єктами господарювання;

3) компенсація є не надмірною, а саме: не перевищує розміру, необхідного для покриття у повному обсязі або частини витрат, понесених внаслідок виконання зобов'язань із надання таких послуг, відповідного доходу та обґрунтованого прибутку за надання таких послуг;

4) суб'єкт господарювання, який надає ПЗЕІ, обраний шляхом проведення процедури відкритих торгів (конкурсу) або будь-якої іншої конкурентної процедури, передбаченої законодавством, яка дає змогу обрати пропозицію за найнижчою ціною за надання таких послуг. Якщо така умова не може бути виконана, розмір компенсації визначається з урахуванням результатів аналізу витрат, які типовий суб'єкт господарювання може здійснити у разі володіння всіма необхідними засобами, що відповідають вимогам для надання ПЗЕІ, відповідного доходу та обґрунтованого прибутку для виконання зобов'язань.

Водночас зобов'язання надавати ПЗЕІ має бути покладено на суб'єкта господарювання згідно з договором, та/або нормативно-правовим, та/або розпорядчим актом, що повинні містити:

найменування суб'єкта господарювання із зазначенням території, на яку поширюються його послуги, що становлять загальний економічний інтерес (у разі потреби);

зміст зобов'язань із надання ПЗЕІ та тривалість їх виконання (у разі потреби);

обов'язки, покладені на суб'єкта господарювання як виключні або спеціальні права у частині надання ПЗЕІ;

механізм проведення розрахунку компенсації, здійснення контролю за її розміром та перегляду розміру компенсації;

механізм запобігання надмірній компенсації, строки та порядок її повернення.

При цьому в пункті 2 Критеріїв передбачено визначення таких термінів:

компенсація за надання ПЗЕІ – відшкодування витрат суб'єкта господарювання на надання ПЗЕІ;

надмірна компенсація – відшкодування витрат суб'єкта господарювання на надання ПЗЕІ у розмірі, що перевищує розмір компенсації за надання послуг;

обґрунтований прибуток – розмір прибутку, що не перевищує розміру прибутку типового суб'єкта господарювання;

типовий суб'єкт господарювання – суб'єкт господарювання, який провадить або може провадити подібну з отримувачем державної допомоги господарську діяльність (виробництво, реалізацію взаємозамінних з отримувачем державної допомоги товарів/робіт/послуг) на тому самому товарному ринку.

Отже, необхідною умовою для того, щоб підтримка не становила державної допомоги, є проведення процедури відкритих торгів (конкурсу) або будь-якої іншої конкурентної процедури, передбаченої законодавством, яка дає змогу обрати пропозицію за найнижчою ціною за надання ПЗЕІ. У випадку недотримання такої умови (застосування відповідної конкурентної процедури) розмір компенсації визначається з урахуванням результатів аналізу витрат типового суб'єкта господарювання на надання ПЗЕІ у разі володіння ним всіма необхідними засобами, що відповідають вимогам для надання ПЗЕІ.

При дотриманні наведених умов виключається можливість створення переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.

Відтак у випадку якщо не дотримується зазначена умова віднесення заходу підтримки до державної допомоги (щодо створення переваги), підтримка не є державною допомогою.

3. Щодо оцінки допустимості державної допомоги на надання ПЗЕІ у сфері аудіовізуальних медіа

У разі якщо дотримані всі чотири кумулятивні умови державної допомоги, Комітет проводить оцінку допустимості такої державної допомоги.

Критерії застосовуються для проведення оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання, що надається з метою сприяння окремим видам господарської діяльності, а саме на надання послуг із створення та/або добору, організації та поширення масової інформації, що спрямовані на задоволення демократичних, інформаційних, соціальних та культурних потреб українського суспільства, та послуг із створення та/або добору, організації та поширення масової інформації аудіовізуальних медіа іномовлення, що спрямовані на задоволення демократичних, інформаційних, соціальних та культурних потреб українського суспільства і об'єктивного інформування іноземної аудиторії про події в Україні та світі, які є ПЗЕІ.

Згідно з пунктом 8 Критеріїв державна допомога на надання ПЗЕІ надається у разі виконання таких умов:

виконання ПЗЕІ забезпечує задоволення демократичних, інформаційних, соціальних та культурних потреб українського суспільства, а також забезпечує задоволення демократичних, інформаційних, соціальних та культурних потреб українського суспільства і об'єктивного інформування іноземної аудиторії про події в Україні та світі;

послуги із створення та/або добору, організації та поширення масової інформації визначені як ПЗЕІ у договорі та/або нормативно-правовому, та/або розпорядчому акті;

зобов'язання щодо надання ПЗЕІ покладені на суб'єкта господарювання згідно з договором та/або нормативно-правовим, та/або розпорядчим актом;

надавачем державної допомоги забезпечено здійснення контролю за дотриманням зобов'язань із надання ПЗЕІ;

розмір державної допомоги не перевищує максимального розміру державної допомоги;

забезпечено розмежування рахунків бухгалтерського обліку доходів і витрат за різними видами діяльності, а саме на надання ПЗЕІ та на надання інших послуг суб'єкта господарювання. Усі витрати суб'єкта господарювання та доходи визначені та розподіляються із застосуванням принципів бухгалтерського обліку доходів і витрат, визначених законом.

Витратами, що можуть бути відшкодовані отримувачу державної допомоги, є тільки витрати, пов'язані з наданням ПЗЕІ (пункт 9 Критеріїв).

При цьому витрати суб'єкта господарювання, пов'язані одночасно з наданням ПЗЕІ та наданням інших послуг, розподіляються пропорційно між такими послугами з відповідним обґрунтуванням суб'єктом господарювання способу розподілу витрат (пункт 15 Критеріїв).

Відповідно до пункту 12 Критеріїв розмір компенсації розраховується за такою формулою:

$$PK = V_n - D_n + OP,$$

де РК – розмір компенсації;

V_n – витрати на надання ПЗЕІ;

D_n – дохід від надання ПЗЕІ;

ОП – обґрунтований прибуток (враховується у разі потреби, визначеної надавачем державної допомоги).

Отже, розмір компенсації визначається як сума, яка не перевищує різниці між витратами, понесеними під час виконання суб'єктом господарювання зобов'язань щодо

надання ПЗЕІ, та доходом від надання таких послуг, з урахуванням обґрунтованого прибутку в разі потреби, визначеної надавачем державної допомоги.

Крім того, Критеріями врегульовано питання отримання суб'єктом господарювання, який надає ПЗЕІ, надмірної компенсації.

Так, суб'єкт господарювання, який надає ПЗЕІ, може отримувати щорічну надмірну компенсацію в розмірі, що не перевищує 10 відсотків щорічних бюджетних витрат на надання ПЗЕІ, яка спрямовується ним тільки на надання таких послуг. Сума надмірної компенсації, яка перевищує зазначений розмір витрат, повинна бути повернута до відповідного бюджету (пункт 13 Критеріїв).

При цьому, згідно з пунктом 14 Критеріїв суб'єкту господарювання, який надає ПЗЕІ, може надаватися надмірна компенсація в розмірі, що перевищує 10 відсотків щорічних бюджетних витрат на виконання обов'язку з надання зазначених послуг, за умови, що вона буде спеціально надана надавачем державної допомоги на покриття одноразових значних витрат, необхідних на надання ПЗЕІ. Використання суб'єктом господарювання наданої надмірної компенсації здійснюється відповідно до мети призначення та у строки, визначені надавачем державної допомоги.

Критеріями передбачено, що надавач державної допомоги повинен забезпечити здійснення контролю за дотриманням суб'єктом господарювання зобов'язань із надання ПЗЕІ (пункт 17 Критеріїв).

Отже, для забезпечення допустимості державної допомоги для конкуренції необхідно, щоб умови її надання відповідали умовам, передбаченим Критеріями.

Приклад застосування законодавства про державну допомогу суб'єктам господарювання на надання ПЗЕІ у сфері аудіовізуальних медіа

До Комітету надійшло повідомлення про нову державну допомогу, яку надає надавач державної допомоги (далі – Надавач) комунальному підприємству (далі – комунальне підприємство, Отримувач) для забезпечення всебічного висвітлення засобами телебачення суспільно-політичного життя міста, області, країни.

Під час розгляду зазначеного повідомлення встановлено таке.

Фінансова підтримка надається на підставі Програми, затвердженої рішенням органу місцевого самоврядування (далі – Програма підтримки), згідно з якою здійснюється фінансування виконання завдань і заходів, передбачених цією програмою. Метою Програми підтримки, зокрема, є забезпечення всебічного висвітлення суспільно-політичного життя міста, області, країни.

Відповідно до Програми підтримки телевізійні передачі та програми комунального підприємства спрямовані на: реалізацію демократичних засад та забезпечення плюралізму думок; оперативне висвітлення подій; інформаційно-аналітичний зміст подій; задоволення культурологічних потреб жителів міста; висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування; на презентацію міста за його межами. У Програмі підтримки надається опис змісту кожної телевізійної програми за цими напрямками.

Редакційним статутом Отримувача передбачено, що підприємство своєю діяльністю сприяє інформаційному плюралізму, висвітлюючи усі суспільно важливі події та надаючи можливість для оприлюднення повного спектра політичних, соціальних, культурних, національних та релігійних поглядів, що побутують у суспільстві, та ідеологічній різноманітності, за якої жодна ідеологія не може визнаватися державною панівною, обов'язковою та єдино правильною і в цьому контексті нікому не можуть надаватися переваги в кількості ефірного часу та кращого за добу часу передач.

Реалізація Програми підтримки здійснюється на підставі договору, укладеного між Надавачем й Отримувачем (далі – Договір). Предметом Договору є реалізація Програми

підтримки, що створена з метою забезпечення всебічного висвітлення суспільно-політичного життя міста, області, країни й заходи, передбачені цією Програмою підтримки, є ПЗЕІ.

За результатами аналізу інформації Надавача Тимчасова адміністративна колегія Комітету встановила, що при наданні фінансової підтримки одного з критеріїв Altmark дотримано не було, оскільки конкурсного відбору Отримувача не проводилося, рівень компенсації не визначався, ґрунтуючись на аналізі витрат, яких зазнав би типовий суб'єкт господарювання, який зміг би надавати такі послуги, з урахуванням відповідного доходу та обґрунтованого прибутку.

Враховуючи, що критеріїв Altmark кумулятивно не дотримано, фінансова підтримка передбачає отримання переваги Отримувачем порівняно з іншими суб'єктами господарювання.

Крім того, оскільки дотримано інші умови державної допомоги згідно із Законом (підтримка надається суб'єкту господарювання, здійснюється за рахунок місцевих ресурсів та загрожує спотворенням економічної конкуренції), встановлено, що підтримка є державною допомогою.

Фінансова підтримка комунального підприємства Надавачем спрямована на покриття витрат на: заробітну плату та нарахування на неї; придбання предметів, матеріалів, обладнання та інвентарю; придбання обладнання і предметів довгострокового користування.

У додатках до повідомлення про зазначену державну допомогу надано копію Методики визначення механізму компенсації та параметрів для розрахунку компенсації за надання відповідних послуг, якою передбачено, зокрема:

- розмір компенсації Отримувачу за надані послуги не повинен перевищувати розмір, необхідний для покриття витрат підприємства, понесених під час виконання обов'язків, передбачених Договором, з розрахунку середньої вартості 1 хвилини ефірного часу;

- вартість компенсації визначається окремо для кожного заходу, визначеного у Програмі підтримки;

- вартість послуги складається з витрат, безпосередньо пов'язаних із наданням послуг – прямих, та витрат, безпосередньо не пов'язаних із наданням послуг – непрямих;

- перегляд компенсації за реалізацію заходів Програми підтримки здійснюється щорічно, відповідно до Звіту виконання заходів;

- перегляд середньої вартості 1 хвилини ефірного часу здійснюється щорічно, відповідно до аналізу економічно обґрунтованих витрат підприємства, понесених у результаті реалізації заходів, визначених у Договорі;

- параметром для розподілу непрямих витрат на підприємстві є частка (питома вага) часу використання обладнання на надання послуг із виготовлення та розміщення телепродукту в загальному обсязі часу використання обладнання;

- різні види діяльності Отримувача, тобто діяльність у сфері надання ПЗЕІ й комерційні послуги, повинні бути чітко розмежовані, тому компенсація за надані послуги повинна відображатися на окремих бухгалтерських рахунках таким чином, щоб чітко відстежувались відповідні доходи та витрати;

- Отримувач щомісячно складає та подає головному розпоряднику коштів звіт виконання заходів.

Враховуючи умови надання фінансової підтримки Надавачем (зокрема, послуги, на які спрямовується підтримка, є ПЗЕІ, зобов'язання щодо надання яких покладені на суб'єкта господарювання згідно з Договором; забезпечено розмежування рахунків бухгалтерського обліку доходів і витрат за різними видами діяльності; Надавач державної допомоги забезпечив здійснення контролю за дотриманням зобов'язань із надання ПЗЕІ), рішенням Тимчасової адміністративної колегії Комітету визнано, що державна допомога, яка надається Отримувачу, є допустимою для конкуренції відповідно до Закону.

Отже, у разі проведення конкурентної процедури, яка дає змогу обрати пропозицію за найнижчою ціною за надання ПЗЕІ, або у випадку підтвердження, що розмір компенсації на надання ПЗЕІ не перевищує витрат типового суб'єкта господарювання на надання ПЗЕІ,

виключається одна з умов державної допомоги – надання переваги, така підтримка не є державною допомогою. У разі дотримання всіх умов державної допомоги така підтримка є державною допомогою. При цьому для забезпечення допустимості державної допомоги для конкуренції умови її надання повинні відповідати умовам, передбаченим Критеріями.

Враховуючи наведене, керуючись статтями 3 і 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» та статтею 8 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання», Антимонопольний комітет України надає такі

РОЗ'ЯСНЕННЯ:

1. Підтримка за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів на надання послуг із створення та/або добору, організації та поширення масової інформації, які є послугами, що становлять загальний економічний інтерес, **не є державною допомогою** відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» у разі **виконання умов, за яких виключається надання переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності**, а саме:

1) суб'єкт господарювання, що отримує компенсацію, виконує зобов'язання щодо надання послуг, що становлять загальний економічний інтерес, визначені у договорі, та/або нормативно-правовому, та/або розпорядчому акті;

2) механізм проведення розрахунку компенсації забезпечує уникнення надання суб'єкту господарювання, що її отримує, економічних переваг порівняно з іншими конкуруючими суб'єктами господарювання;

3) компенсація є не надмірною, а саме: не перевищує розміру, необхідного для покриття у повному обсязі або частини витрат, понесених внаслідок виконання зобов'язань із надання таких послуг, відповідного доходу та обґрунтованого прибутку за надання таких послуг;

4) суб'єкт господарювання, який надає послуги, що становлять загальний економічний інтерес, обраний шляхом проведення процедури відкритих торгів (конкурсу) або будь-якої іншої конкурентної процедури, передбаченої законодавством, яка дає змогу обрати пропозицію за найнижчою ціною за надання таких послуг. Якщо така умова не може бути виконана, розмір компенсації визначається з урахуванням результатів аналізу витрат, які суб'єкт господарювання, який провадить або може провадити подібну з отримувачем державної допомоги господарську діяльність (виробництво, реалізацію взаємозамінних з отримувачем державної допомоги товарів/робіт/послуг) на тому самому товарному ринку (типовий суб'єкт господарювання), може здійснити у разі володіння всіма необхідними засобами, що відповідають вимогам для надання послуг, що становлять загальний економічний інтерес, відповідного доходу та обґрунтованого прибутку для виконання зобов'язань.

2. У разі **невиконання умов, за яких виключається надання переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності**, підтримка за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що надається суб'єкту господарювання на надання послуг із створення та/або добору, організації та поширення масової інформації, які є послугами, що становлять загальний економічний інтерес, може **містити ознаки державної допомоги** та потребує подання повідомлення до Антимонопольного комітету України згідно зі статтею 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» і відповідно до Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України

від 04.03.2016 № 2-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 04.04.2016 за № 501/28631 (зі змінами)².

Умови допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання на надання послуг із створення та/або добору, організації та поширення масової інформації, які є послугами, що становлять загальний економічний інтерес, визначені Критеріями оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання на надання послуг із створення та/або добору, організації та поширення масової інформації, які є послугами, що становлять загальний економічний інтерес, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 11.07.2023 № 704.

Голова Комітету

Павло КИРИЛЕНКО

² Відповідно пункту 5² розділу 9 «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (у редакції згідно із Законом України «Про внесення зміни до пункту 5² розділу 9 «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» щодо застосування його положень в період дії воєнного стану» від 01.04.2022 № 2175-IX) надавачі державної допомоги звільняються від обов'язку повідомлення про нову державну допомогу та про пропозиції щодо внесення змін до умов чинної державної допомоги, якщо така державна допомога надається під час дії воєнного стану та протягом одного року після його припинення або скасування.